

B.Com. Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April - 2024 (As Per Syllabus Year-2016)
ACCOUNTING-2 (ELECTIVE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ શ્રી મહેશ પટેલ એક ખેતર ધરાવે છે. તેઓ કપાસ અને શાકભાજી ઉગાડે છે. નીચેની વિગતો પરથી તા. 31-3- (૨૦) 2023નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું તેમનું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો:

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
પાક વેચાણ : કપાસ	1,40,000	સરકારી સહાય	6,000
શાકભાજી	28,000	શાકભાજી પોતાના માટે ઉપયોગ કર્યો	3,600
સિંચાઈના ખર્ચા	24,000	વાડ કરવાનો ખર્ચ	10,000
મજૂરી	26,000	14%ની બેન્ક લોન	1,60,000
પાકનું વીમા પ્રીમિયમ	2,000	ટ્રેક્ટર	1,80,000
જમીન મહેસૂલ	1,000	બેન્ક લોન પર વ્યાજ	22,400
ટ્રેક્ટરના ખર્ચા	18,000	દૂધનું વેચાણ	10,000
ખરીદી :			
બિયારણ 30,000			
જંતુનાશક દવાઓ 16,000			
ખાતર 25,000	71,000		
શરૂઆતનો સ્ટોક :			
બિયારણ 3,000			
જંતુનાશક દવાઓ 600	3,600		
ઢોર-ઢાંખરની શરૂ. ની બાકી	30,000		

વધારાની માહિતી:

- (1) આખર સ્ટોક: કપાસ રૂ. 15,000; શાકભાજીનો ઊભો પાક રૂ. 5,000.
- (2) વાડ કરવાનો ખર્ચ 5 વર્ષમાં લખી વાળવાનો છે.
- (3) ઢોર-ઢાંખરની વર્ષને અંતે કિંમત રૂ. 25,000 આંકવામાં આવી છે.
- (4) મજૂરોને મજૂરીના બદલામાં રૂ. 1,000નાં શાકભાજી આપ્યાં છે.
- (5) ટ્રેક્ટર પર 12% લેખે ધસારો ગણો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ શ્રી કરણની ખેતીને લગતી નીચે આપેલી માહિતી પરથી તેમનું વર્ષ 2022નું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો:

વિગત	શરૂ. નો સ્ટોક રૂ.	ખરીદી રૂ..	આખર સ્ટોક રૂ.	વિગત	શરૂ. નો સ્ટોક (કિગ્રા)	આખર સ્ટોક (કિગ્રા)	ઉત્પાદન (કિગ્રા)	વેચાણ કિગ્રાદીઠ રૂ.
ખાતર	15,625	38,125	8,750	ઘઉં	1,500	1,750	50,250	15.00
બિયારણ	13,500	44,000	6,250	ચોખા	200	2,300	12,600	17.50
ઢોરઢાંખર	55,000	12,500	60,000					

અન્ય ખર્ચા:	રૂ.		રૂ.
મજૂરી	1,71,250	જમીન મહેસૂલ	38,250
ટ્રેક્ટરભાડું	39,375	વાડનો ખર્ચ	1,25,000
પાણી ચાર્જ	17,500	વીમા પ્રીમિયમ:	ઢોરઢાંખર 6,250
જંતુનાશક દવા	70,000	પાક	3,125

વધારાની માહિતી:

- (1) 10%ની સહકારી મંડળીની લોન (તા. 1-1-2022) રૂ. 6,25,000 લીધી હતી.
- (2) રૂ. 12,500નું ઘાસ પોતાના ઢોરઢાંખરને ખવડાવવા ઉગાડેલ છે.
- (3) અંગત વપરાશ માટે લીધેલ: ઘઉં રૂ. 7,500 અને દૂધ રૂ. 10,000
- (4) દાનમાં આપેલ ઘાસ રૂ. 12,500
- (5) વેચાણ: દૂધ રૂ. 20,250 અને ઘાસ રૂ. 10,000
- (6) વાડ કરવાનો ખર્ચ પાંચ વર્ષમાં માંડી વાળવાનો છે.

પ્રશ્ન.૨ સુરેશ કોલિયરી કંપનીએ તા. 1-1-2019 નાં રોજ 20 વર્ષ માટે એક ખાણ નીચેની શરતોએ રાખી: (૨૦)

- (1) રોયલ્ટીનો દર ટને રૂ. 3 ગણવી.
- (2) દર વર્ષે લઘુત્તમ ભાડું રૂ. 64.000 આપવું.
- (3) દર વર્ષનો લઘુત્તમ ભાડાનો રોયલ્ટી કરતાં વધારો એટલે કે ઓછા કામનું વળતર તે પછીનાં બે વર્ષમાં મજરે લઈ શકાશે.
- (4) જો અકસ્માત કે હડતાળને કારણે કોઈ વર્ષે ખરેખર રોયલ્ટી લઘુત્તમ ભાડા કરતાં ઓછી હોય તો તે વર્ષે લઘુત્તમ ભાડું 25% ઘટાડવું.
- (5) વાર્ષિક ઉત્પાદન નીચે પ્રમાણે હતું:

વર્ષ	ઉત્પાદન (ટનમાં)
2019	12,000
2020	16,000
2021	28,000
2022	20,000 (હડતાળનું વર્ષ)

તમારે સુરેશ કોલિયરી કંપનીનાં ચોપડામાં:

- (1) લઘુત્તમ ભાડા ખાતું
- (2) રોયલ્ટી ખાતું
- (3) ઓછા કામનું ખાતું
- (4) ખાણ માલિકનું ખાતું તૈયાર કરવાનું છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શાહ બ્રધર્સે ગુજરાત લિ. પાસેથી કોલસાની એક ખાણ તા. 1-1-2017નાં રોજ ભાડા પટે રાખી, ભાડા પટ્ટાની શરતો નીચે મુજબ છે:

- (1) રોયલ્ટી દર ટને રૂ. 1.50 લેખે ચૂકવવાની.
- (2) તા. 1-1-2017ના વર્ષ માટે લઘુત્તમ ભાડું રૂ. 40,000 રહેશે. ત્યારબાદ દર વર્ષે રૂ. 2,000નો વધારો થશે.
- (3) ઓછા કામનું નુકસાન જે વર્ષે થાય ત્યાર પછીના બે વર્ષ સુધી પ્રથમ વર્ષે 50% અને બીજા વર્ષે 50% પ્રમાણે મજરે લેવાનો હક્ક છે.
- (4) 2017 અને 2018 નાં વર્ષે ઓછું કામ અનુક્રમે રૂ. 5,000 અને રૂ. 15,000 હતું.

(5) ઉત્પાદનના આંકડા નીચે પ્રમાણે છે.

વર્ષ	ઉત્પાદન - ટન
2019	36,000
2020	30,000
2021	32,000
2022	40,000

પ્રશ્ન.3 શાહ બ્રધર્સના ચોપડે તૈયાર કરો: (1) રોયલ્ટીનું ખાતું (2) ખાણમાલિકનું ખાતું (3) ઓછા કામનું ખાતું જલ સમ્રાટે તા. 1લી એપ્રિલ 2022ના રોજ મુંબઈ થી લંડનની જલ સફર શરૂ કરી. જે જલ સફર પરત (૧૫) તા.30મી જૂન,2022 ના રોજ પૂરી થઈ. નીચે આપેલ માહિતી પરથી સફર ખાતું તૈયાર કરો.

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
કોલસાનો શરૂનો સ્ટોક	1,20,000	પરચૂરણ ખર્ચ	30,000
ડીઝલ	26,000	સમારકામ ખર્ચ	19,600
બંદરના ખર્ચ	40,000	નૂર જતાં	5,50,000
ચઢામણી અને ઉતરામણી ખર્ચ	60,000	નૂર વળતાં	2,50,000
કેપ્ટનનો પગાર (માસિક)	20,000	વહાણનો વીમો (વાર્ષિક)	40,000
કોલસાની ખરીદી	60,000	મુસાફરી ભાડાના મળ્યા	52,000
ખલાસીનો પગાર (વાર્ષિક)	3,60,000		

પ્રાથમેજ નૂરના 4 % લેખે છે. નૂરની ઉધરાવેલ રકમ પર 3% લેખે દલાલી આપવાની છે. નૂર પર 2% લેખે એડ્રેસ કમિશન ગણવાનું છે. મેનેજરને તેનું મિશન બાદ કર્યા પછીના નફાના 10% લેખે કિમિશન આપવાનું છે, વહાણ તા. 1લી એપ્રિલ, 2021ના રોજ રૂ.40,00,000ની કિંમતે ખરીદવામાં આવ્યું હતું. વહાણ પર ઘસારો ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિએ 16% લેખે ગણવામાં આવે છે. સફરના અંતે હાથ પર કોલસો રૂ.20,000 અંદાજવામાં આવ્યો છે.

અથવા

પ્રશ્ન.3 એક વહાણ 'જલપરી' એ તા. 1-1-23ના રોજ વેરાવળથી મુંબઈની સફર શરૂ કરીઅને તા.31-3-23ના રોજ પાછું ફર્યું. સફરની માહિતી નીચે મુજબ છે

નૂરનો વીમો 1%, નૂર પર પ્રાથમેજ 2 %; એડ્રેસ કમિશન જતાં 5% અને વળતાં 4%. વહાણપર ઘસારો મૂ.કિં.ના 10%. વહાણ ખરીદ્યા તારીખ 1-1-19, વહાણની તા. 1-1-23ના રોજ ચોપડે કિંમત રૂ. 1,20,000, મેનેજરને તેનું કમિશન બાદ કર્યા પછીના ચોખ્ખા નફાના 10% કમિશન મેળવવાનો અધિકાર છે:

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
જતી વખતનું નૂર	3,00,000	કેપ્ટનનો પગાર દ્વિમાસિક	10,800
વળતી વખતનું નૂર	1,50,000	વહાણનું પ્રીમિયમ ત્રિમાસિક	7,250
બંદર પરની મજૂરી	89,000	પરચૂરણ ખર્ચ	6,760
બળતણ વાર્ષિક	90,000	વપરાયેલી માલસામગ્રી	80,000
પગાર અર્ધવાર્ષિક	7,500	પેસેન્જર ભાડું	20,000
વહીવટી ખર્ચ માસિક	4,500	ટપાલ ભાડું	11,800
સફર ખાતું તૈયાર કરો.			

પ્રશ્ન.૪ અ લિમિટેડ બ લિમિટેડ પાસેથી તા.1-1-2020 ના રોજ હપતા ખરીદ પધ્ધતિએ એક ચંત્ર ખરીદ્યું. ચંત્રની (૧૫) ખરીદી પેટે અ લિમિટેડ નીચે પ્રમાણેની રકમો ચૂકવી હતી:

તા. 1-1-2020	રોકડ કિંમતના 10%
તા. 31-12-2020	રૂ. 89,000
તા. 31-12-2021	રૂ. 65,000
તા. 31-12-2022	રૂ. 42,000

હપતામાં 5% લેખે વ્યાજની રકમનો સમાવેશ થાય છે. ઘસારો 10% મુજબ સીધી લીટીની રીતે ગણવાનો છે. અ લિમિટેડના ચોપડામાં ચંત્ર ખાતું અને બ લિમિટેડનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ નરેશ એક સ્ક્રટર હોન્ડા મેન્યુ. કંપની લિ. પાસેથી હપતા ખરીદ પધ્ધતિ થી તા. 1-4-2020ના રોજ ખરીદ્યું. રૂ. 3.000 કરાર વખતે રોકડા ચૂકવ્યા, જ્યારે બાકીના ત્રણ વાર્ષિક હપતાઓ નીચે મુજબ ચૂકવવાના હતા:

પ્રથમ હપતો રૂ. 3,900, બીજો હપતો રૂ. 3,600 અને ત્રીજો હપતો રૂ. 3,300; નરેશનું હિસાબી વર્ષ તા. 31મી માર્ચના રોજ પૂરું થાય છે. સ્ક્રટર પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘટતી જતી બાકીની પધ્ધતિ અનુસાર ઘસારો કાપવાનો છે.

ઉપરની માહિતી પરથી નરેશના ચોપડામાં જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Shri Mahesh Patel owns a farm. He grows cotton and Vegetables. From the particulars given below prepare his farm account for the year ending on 31-3-2023: (20)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Sale of Crops:		Government Subsidies	6,000
Cotton	1,40,000	Vegetables taken for personal use	3,600
Vegetables	28,000	Expenses on fencing	10,000
Irrigation Expenses	24,000	14% Bank Loan	1,60,000
Wages	26,000	Tractor	1,80,000
Insurance premium for crops	2,000	Interest on loan	22,400
Land revenue	1,000	Sale on Milk	10,000
Expenses of Tractor	18,000		
Purchases:			
Seeds 30,000			
Insecticides 16,000			
Fertilizers 25,000	71,000		
Opening Stock:			
Seeds 3,000			
Insecticides 600	3,600		
Opening Stock of live stock	30,000		

Additional Information:

- (1) Closing stock: Cotton Rs. 15,000, Standing Crop of Vegetables Rs. 5,000.
- (2) Fencing expenses are to be written off during 5 years.
- (3) Live stock during the year are valued at Rs. 25,000.
- (4) Vegetables given to workers in lieu of wages Rs. 1,000.
- (5) Charge depreciation at 12% on Tractor.

OR

Que.1 From the following information of Shri Karan regarding his farming, prepare his Farm Account for the year 2022:

Detail	Opening Stock Rs.	Purchase Rs.	Closing Stock Rs.	Detail	Opening Stock Rs.	Closing Stock Rs.	Production Rs.	Selling Price Rs.
Fertilizer	15,625	38,125	8,750	Wheat	1,500	1,750	50,250	15. 00
Seeds	13,500	44,000	6,250	Rise	200	2,300	12,600	17. 50
Cattle	55,000	12,500	60,000					
Other Expenses:				Rs.				
			Rs.					
Labour			1,71,250	Land Revenue				
Tractor rent			39,375	Cost of fence				
Water charges			17,500	Insurance Premium:				
Pesticides			70,000	Cattel				
				Crop				

Additional information:

- (1) 10% Co. op. Society's loan was taken on 1-1-2022 for Rs. 6,25,000
- (2) Cultivated grass of Rs. 12,500 for feeding own cattle.
- (3) Taken wheat of Rs. 7,500 and milk of Rs. 10,000 for personal use
- (4) Gave donation of grass of Rs. 12,500.
- (5) Sales: Milk Rs.20,250 and Grass Rs. 10,000.
- (6) The cost of fence to be written off within five years.

Que.2 Suresh Colliery Company Ltd. obtained a mine on lease on 1-1-2019 for a period of 20 years (20) under the following terms:

- (1) Royalty was to be calculated at Rs. 3 per ton.
- (2) To pay minimum rent Rs. 64,000 per annum.
- (3) Each year excess of minimum rent over the actual royalties, i.e. Short workings can be recovered during the subsequent two years.
- (4) If in any year, due to accident or strike, the actual royalty is less than the minimum rent, the minimum rent is to be reduced by 25% for the year.
- (5) The annual output was as follows:

Year	Production in tons
2019	12,000
2020	16,000
2021	28,000
2022	20,000 (Year of strike)

You have to prepare:

- (1) Minimum Rent Account
- (2) Royalty Account
- (3) Short Working Account and
- (4) Minelord's Account in the books of the Suresh Colliery Company Ltd.

OR

Que.2 Shah Brother's acquired a "Coal Mines" from Gujarat Ltd. on lease on 1-1-2017 The terms were as under:

- (1) Royalty payable at Rs.1.50 per ton
- (2) Minimum rent for the year 1-1-2017 is Rs.40,000 and then Rs.2,000 to be increased every year.
- (3) Short-working is recoupable within two subsequent years: first year 50% and second year 50% of minimum rent.
- (4) Short-workings in the year 2017 and 2018 were Rs. 5,000 and Rs. 15,000.
- (5) The output figures are as under.

Year	Production – in tons
2019	36,000
2020	30,000
2021	32,000
2022	40,000

You have to prepare in the books of accounts of Mukesh Brothers.

- (1) Royalty Account
- (2) Landlord's Account
- (3) Short-working Account

- Que.3 Jal Samrat Commenced a voyage on 1st April, 2022, from Mumbai to London and back. The Voyage was completed on 30th June, 2022. Prepare Voyage Account from the following particulars: (15)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Opening stock of coal	1,20,000	Sundry expenses	30,000
Diesel	26,000	Repairing expenses	19,600
Port charges	40,000	Outward freight	5,50,000
Loading and Unloading charges	60,000	Inward freight	2,50,000
Captain's salary (monthly)	20,000	Ship's insurance (Annual)	40,000
Coal purchased	60,000	Passage money received	52,000
Salary of sailors (Annual)	3,60,000		

Primage is 4% on freight, 3% brokerage is to be paid for collection of freight. 2% address commission is to be calculated on freight. The Manager is to get 10% of the profit as commission after charging his commission.

The ship was purchased on 1st April, 2021 at a cost of Rs. 40,00,000. Depreciation is provided at 16% per annum on reducing balance method. Coal in hand at the end of the voyage is estimated Rs. 20,000.

OR

- Que.3 A ship "Jalpari" commenced its voyage on 1-1-'23 from Veraval to Mumbai and returned on 31-3-'23. Details of the voyage are as under:

Freight insurance 1%, Primage on freight 2%, Address commission: Outward 5%, Inward 4%.

Depreciation on ship at 10% on original cost. Ship was purchased on 1-1-'19. Book value of ship as on 1-1-'23 is Rs. 1,20,000. The manager is to get the commission at 10% on net profit after charging his commission.

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Freight: Outward Journey	3,00,000	Captain's Salary (for 2 Months)	10,800
Freight: Inward Journey	1,50,000	Premium for ship (for 3 Months)	7,250
Wages on port	89,000	Sundry expenses	6,760
Fuel (Yearly)	90,000	Stores used	80,000
Salary (Half Yearly)	7,500	Passage money	20,000
Admini. Expenses (Monthly)	4,500	Mail money	11,800

Prepare Voyage Account.

- Que.4 A Co. Ltd. Purchased one machine from B Co. Ltd. on 1-1-2020 on instalment purchase method. A Co. Ltd. had paid following amounts towards the purchase of the machine: (15)

On 1-1-2020	10% of Cash Price
On 31-12-2020	Rs. 89,000
On 31-12-2021	Rs. 65,000
On 31-12-2022	Rs. 42,000

Instalments include interest at the rate of 5% per annum. Depreciation is to be charged at the rate of 10% as per Straight Line Method.

Prepare Machinery Account and B Co. Ltd. Account in the books of A Co. Ltd.

OR

- Que.4 Naresh bought a scooter from Honda Mfg. Co. Ltd. on Instalment System on 1-4-2019. He paid Rs. 3,000 on signing the agreement and the balance in three annual instalments as follows:

First Instalment Rs. 3,900 Second Instalment Rs. 3,600 and Third Instalment Rs. 3,300.

The financial year of Naresh closes on 31st March, Scooter is to be depreciated 10% per annum on the Reducing Balance Method.

Prepare necessary accounts in the books of Naresh.
